

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 352/2022
18.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Јелене Ивановић и Бранка Станића, чланова већа, са саветником Горданом Војновић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА из ..., ..., ..., коју заступа пуномоћник Александар Марјановић, адвокат из ..., ..., за преиспитивање судске одлуке - пресуде Управног суда 7 У 6108/20 од 16.06.2022. године, са противном странком Министарством финансија Републике Србије, Управом за јавни дуг, у предмету неисплаћене девизне штедње, у нејавној седници већа одржаној дана 18.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоце захтева за накнаду трошкова.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, одбијена је тужба подносиоце захтева поднета против решења Министарства финансија Републике Србије, Управе за јавни дуг број 401-10036/2020-001 од 02.03.2020. године, којим је одбачена, као неблагоприятна, пријава потраживања коју је поднела АА, ..., ..., ..., заведена под бројем 401-10036/2020-001. Ставом другим диспозитива, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова управног спора.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом због повреда Устава Републике Србије, Конвенције за заштиту људских права и основних слобода и правила управног поступка, подносиоцека наводи да би Закон о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ („Службени гласник РС“, бр. 108/06, 113/17 и 52/19) требало да представља вид хармонизације правног поретка Републике Србије са правним поретком, законима и одлукама Европске Уније. С тим у вези, сматра да је овај закон морао да садржи одредбе које иду у прилог корисницима старе девизне штедње и којима би омогућио остваривање повраћаја те штедње, а не неуставне и незаконите одредбе којима се ограничава и онемогућава загарантовано основно људско право - право на имовину, као

што је то одредба која прописује (преклузивни) рок за пријаву потраживања сопствене имовине, на којој је Управни суд засновао побијану пресуду. Истиче да је ова одредба у суштој супротности са пресудом Алишић и др. против БиХ, Хрватске, Србије, Словеније, БЈР Македоније број 60642/08 и да има за циљ онемогућавање остваривања права на имовину, које је прописано чланом 58. Устава Републике Србије и гарантовано одредбом члана 1. Прокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Закључује да Република Србија у конкретном случају није испоштовала нити поступила у складу са наведеном пресудом Европског суда за људска права, а што је била у обавези, те да је неосновано, без правног утемељења, одбила захтев тужиле. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине, а тражи и накнаду трошкова поступка.

Противна странка у одговору на захтев предлаже да суд тај захтев одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, Управни суд налази да је правилно одлучио тужени орган када је оспореним решењем одбацио као неблаговремену пријаву потраживања тужиле по основу девизне штедње, будући да је пријава поднета по протеклу законског рока од две године од дана објављивања огласа. Наиме, тужиле је пријаву потраживања поднела препоручено преко поште дана 11.02.2020. године, а иста је код туженог органа заведена под бројем 401-10036/2020-001 од 14.02.2020. године. Како је рок за подношење пријаве почео да тече објављивањем позива дана 23.02.2017. године, а сагласно члану 11. став 1. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ („Службени гласник РС“, број 108/116, 113/17 и 52/19) је истекао дана 23.02.2019. године, то је, по оцени Управног суда, правилан закључак туженог органа да је пријава поднета по истеку рока од две године од дана објављивања позива и да је стога треба одбацити као неблаговремену. Имајући у виду да се у конкретном случају ради о законском преклузивном року чијим протеклом је тужиле дефинитивно изгубила право на предузимање процесне радње коју је у оквиру рока требало извршити (поднети пријаву потраживања), као и чињеницу, коју тужиле не спори, да пријаву није поднела у законом прописаном року, односно до 23.02.2019. године, Управни суд је оценио и да су наводи тужбе неосновани, а одлука туженог органа правилна и на закону заснована.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд је нашао да је донета без повреда правила поступка и уз правилну примену закона. Побијаном пресудом су оцењена сва питања и околности које су могле бити од утицаја на законитост оспорене одлуке и за ту оцену су дати довољни и јасни разлози које прихвата и овај суд.

Одредбом члана 10. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији

Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ („Службени гласник РС“ бр. 108/16, 113/17 и 52/19), прописано је: да ће ради утврђивања права из члана 9. овог закона, Управа објавити позив за пријаву потраживања по основу девизне штедње у „Службеном гласнику Републике Србије“ и у по једном високотиражном дневном листу који се дистрибуира на целој територији бивше републике СФРЈ (став 1); да ће се позив из става 1. овог члана објавити и на званичним интернет презентацијама Министарства финансија, Управе, Агенције за осигурање депозита и Народне банке Србије (став 2).

Одредбом члана 11. истог закона прописано је да се пријава потраживања може поднети у року од две године од дана објављивања позива у дневном листу који се дистрибуира на целој територији бивше републике СФРЈ из члана 10. став 1. овог закона (став 1), а да се по истеку рока из става 1. овог члана губи право на потраживање по основу неисплаћене девизне штедње из члана 1. овог закона (став 2).

Према одредби члана 16. став 2. истог закона, Управа одбацује пријаву потраживања, између осталог, и ако је пријава неблаговремена.

Имајући у виду да је рок за подношење пријаве потраживања почео да тече објављивањем позива за пријаву потраживања дана 23.02.2017. године и како је, сагласно цитираном члану 11. став 1. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ, овај рок истекао након две године, дана 23.02.2019. године, а тужиља је пријаву потраживања поднела 11.02.2020. године, Врховни касациони суд је нашао да је правилна оцена туженог органа и Управног суда да је пријава потраживања тужиље неблаговремена.

По налажењу Врховног касационог суда, неосновани су наводи захтева којима се указује на правну неутемељеност донете одлуке о пријави потраживања тужиље, а са тим у вези и на неуставност одредаба Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ и на њихову неусаглашеност са правним поретком, законима и одлукама Европске Уније, с обзиром да је у конкретном случају о пријави потраживања тужиље одлучено применом Закона који је на правној снази и чије одредбе производе правно дејство у правном поретку Републике Србије, а да оцена уставности тих одредаба није предмет разматрања у овом поступку.

Сагласно изложеном, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива ове пресуде.

Како је захтев за преиспитивање судске одлуке одбијен, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима сходном применом одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) одлучио као у другом ставу диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 18.10.2022. године, Узп 352/2022

Записничар
Гордана Војновић,с.р.

Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић